ශ්‍රී ලංකා භික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලය
16 OCT 2017
පුස්තකාලය

පැරණි පුස්කොළ වට්ටෝරු වෙද පොතක අන්තර්ගත ගුලි කල්ක පද්‍යමය වට්ටෝරු හතක්

වයි. කේ. තිස්ස බණ්ඩාර

හැඳින්වීම

ආයුර්වේද සහ දේශිය වෛද්‍ය විද්‍යාවේ දැනුම සංරක්ෂිත කෘති තුළ ගුලි කල්ක වට්ටෝරු තිබෙයි. පුස්කොළ මෙන් ම මුද්‍රිත පොත්වල මෙම බෙහෙත් වට්ටෝරු අන්තර්ගත බව පිළිගත හැකි ය. මුඛ පරම්පරාවෙන් පැවත ආ උක්ත වෛද්‍ය විඥාපනය ග්‍රන්ථාරූඪ වූයේ කිනම් සමයෙකදැයි නිශ්චිත නැත. එහෙත් ලක්දිව වෛද්‍ය ග්‍රන්ථ පුරාණය අනුව පැහැදිලි වන්නේ අනුරාධපුර යුගයේ මධ්‍ය භාගයේ සිට මෙම කෘති ලියැවෙන්නට ඇති බව ය. බුද්ධදාස මහරජතුමාගේ වෛද්‍යක සාරාර්ථ සංග්‍රය එක නිදසුනක් පමණි. ලංකාවේ ඊට පෙර වෛද්‍ය පොත් නො තිබුණේ යැයි ඉන් ගම්‍ය නොකරයි. දේශීය වෙදකමට අදාළ වෛද්‍ය වට්ටෝරු ගද්‍ය පද්‍ය දෙ ආකාරයෙන් ම ලියැවිණ. ඒවායින් යම්ප්‍රමාණයක් අභාවයට පත්වන්නට ඇතැයි සැකකළ හැකි ය. සමහර ඒවා අනුලේඛනය කිරීමෙන් අනතුරුව මුද්‍රණද්වාරයෙන් පළව තිබෙයි. වටීකාප්‍රරණය හෙවත් ගුලි කල්ක වෙදපොත ඒ සඳහා ඇති වැදගත් නිදසුනක් වන්නේ ය. තව ද ගුලි කල්ක වට්ටෝරු අප්‍රකාශිතව තිබෙන්නට පුලුවණි. මෙයින් ඉදිරිපත් කරනුයේ පද්‍යමය ගුලි කල්ක වට්ටෝරු කිපයකි. දේශීය වෙදකමට සම්බන්ධකම් ඇති අයගේ පරිශීලනය සඳහා මෙය භාවිත කළ හැකි ය. නා-ශ්පර්ශිත උරුමය හා බැඳී විඥාපන

සම්පතක තොරතුරු බිඳක් මෙ සේ පළ කෙරෙණුයේ සම්ප්‍රදායික දැනුම සංරක්ෂණය කරනු පිණිස බව සලකනු මැනවි.

පුස්කොළ පිටපට අදාළ පොදු විස්තරය

අයිතිය :- වර්තමාන ලේඛකයා සතුය (බෝගහවැව එකතුව).

පත්ඉර :- 52 (අ - ස + 5)

දිග :- සෙ.මී. 20

පළල :- සෙ.මී. 05

අඟලකට අකුරු ප්‍රමාණය :- 7-8

භාෂාව :- සිංහල.

අන්තර්ගතයේ ස්වරූපය :- පද්‍ය හා වැකි වශයෙන් වට්ටෝරු කීපයක්.

පද්‍ය ප්‍රමාණය :- 217

පත්ඉරු අංකනය :- අකාරාදි ක්‍රමයට.

කාලය :- භාෂා රටාව හා අක්ෂරවල ස්වරූපය මෙන්ම කෘතියේ භෞතික පෙනුම අනුව වසර සියයක් පමණ වෙතැ'යි අනුමාන කරමු.

මෙහි අන්තර්ගත ගුලි වට්ටෝරු

මාත්තුපහේ ගුලිය, නාගමාලා ගුලිය, සිවාරම් ගුලිය, සන්නිකාම ගුලිය, භූතකාන්ද ගුලිය, ජලසන්නිකපාල ගුලිය, ජීවනන්ද ගුලිය.

මාත්තු පහේ ගුලිය

1. ජීර්ණ ක්‍රිෂ්ණ ද අසමොදක තිප්පිලි ත්‍රි ජාති වග මුල් රැගෙනා
කොට්ටං වැල්මී අක්‍රා පට්ටා සන්නි කායමුත් කොරාසානි යෙනා
මාසක්කා මනෝසීල සිරියල් අති උඩයන් ගෙනා
සතකුප්පා ද තුත්ත න සනා වලඟ සහල් කුලු රැනිනා

2. උලුවා සහ කොත්ත මොල්ලි පල්මානික්කම් ගනිමින
ගල්මද ගල්නහර රැගෙනා හිංගු ද නවසාරං ගෙන
සිවන් ද පුස්කර කිරි මීද පැපිලිය සීනක්කාරෙන
දේවදාර අරලු බුලු ද ඉඟුරු ද වදකහ ලසුනෙත

3. මෙකී සියලු සැම සරක්කු සමඟව කිරාගෙන රසැදින
යකිනාරන් පත් කොටමින් උනුදිය සහ මිරිකගෙන
සකි රඟ පිට දවසක් අඹරා මුන් ඇට පමනින
සියලු සන්නි සැම ලෙඩට දෙන්නේ මෙ අනුපානින

4. නව සියයක් සන්නි ලෙඩට පෙර රුසි කී අනුපානින
ඉඟුරු මුරංගා ලසුනුත් රඹුක් තික ද කොසඹ තෙලින
කටින් බඩින් යනවාට දෙහි පොතු සහ ඉඟුරු යුසින
ජල සන්නි වමනෙට තනිකර දීපන් ඉඟුරෙන

5. නිතරම බඩ ගසායෙතොත් තඹලපොතු යුසින් දෙනු
ඊටම අඬහැර කන බිජු තනකිරි සඳුනෙන් ගෙන දෙනු
තද ගිනියෙන් යමෙකුට තැඹිලි වතුරෙන් දෙනු
දොඩන් ඇඹුල් උක්පැණි මීපැණි සමකර දෙනු

6. බඩේ රුජාවට වදකහ ලුනු සමකර දීපන්
සැම උනට ම කසපැන් දිය පුෂ්ප හඳුන් සමකරදෙන්
සන්නි උණට මිරි කුලුපෙන දොඩන් ඇඹුල් සමකරදෙන්
නොබසින උණ ගිනියෙන්දාට යකිනාරන්පත් යුසසෙන්

7. වැදු අයට කංකුක්කුමදාට මිරි කුලු පොතු යුසයෙන්ද
කුප්පමේනි කොල ඉඟුරු සමකර සුදුලූනින්ද
කොටමින් තබා මිරිකා නිඹ තෙල් මුසුකර නිවරද
සැම කැක්කුන් සන්නි නසයි ගුල්ම රුදායෙයි වල් වැද

නාගමාලා ගුලිය

1. දෙදුරුත් තිප්පිලි මෝදක ගන්නේ
කරාඹු වසාවාසිත් අරගන්නේ
මනෝසීල එල මරින්ද ගන්නේ
පොන්නරි නාරං කීමි ද ගන්නේ

2. අකතුරිසි ද නිවරද ගන්නේ
පුස් ඇට කනබිජු අබින්ද ගන්නේ
වෙප්පල් අරිසිද කලුවා ගන්නේ
දෙසිද දොඩං නාරංද එගන්නේ

3. මෙකී සරක්කුත් සමව කිරන්නේ
රවිදින ගිරහට ලව සොඳිනේ
පලමුව නාඝර යුසින් ගටන්නේ
දෙවනුව මධු රසයෙන් අඹරන්නේ

4. තුන්වෙනි කන්සා යුසින් ගටාලා
සිවුවැනි උප්පැණියෙන් අඹරාලා
පස්වෙනි ජම්බීරයෙන් අඹරාලා
සවෙනුව නිඹතෙල් ගෙන අඹරාලා

5. මුන්ඇට පමණට ගුලි කරපන්නේ
පවනේ වෙලා තබා සොදින්නේ
පළමු කපට රුසිවරු පවසන්නේ
අන්තිමයට රුසි දිවස් බලන්නේ

6. කලියුග වරුසෙට දිවසින් දැකලා
අන්තිමයට රුසි දිවස් බලාලා
දරුවෙක් වඩාන එනවා දැකලා
දුටු අය බයවෙයි දිවසින් දැකලා

7. අභූත යක්ෂණියයි දැන ගන්නේ
දෙපයෙන් වාතය ඉහළ දුවන්නේ
ඇඟපතත් පන නැති කරවන්නේ
උර්ධව වාතේ ඉහළ දුවන්නේ

8. බීතවෙමින් ඇස්දෙක රතුවෙන්නේ
නිල්වන් පාටින් නෙත සැඟවෙන්නේ
එතන වෙදවරු බැරිය කියන්නේ
වාත නාඩි කද යටට දුවන්නේ

9. සෙම් නාඩිය පමණට වැටෙන්නේ
කහපිත් නාඩිය දුව පැන යන්නේ
පළමුව දෙවිඳුට පඩුරු බඳින්නේ
කටින් බඩින් ලේ ගසාන යන්නේ

10. ඊට දෙන්ඩ අනුපාන අසන්නේ
මහ ඔසුවෙන් ගුලියක් දීපන්නේ
ඊටත් ගුන නැත්තන් අහපන්නේ
වදකහ යුසයෙන් ගුලියක් දෙන්නේ

11. ඔක්කාරය පමණක් ගුනවෙන්නේ
ඊටත් ගුණ නැත්තං අහපන්නේ
අරදුන් කුඩුකරලා අරගන්නේ
අතලොස්සක් ගිතෙලුත් අරගන්නේ

12. සීනි ද උප්පැණි සමකර දෙන්නේ
ගුලිත් තුනක් සමකර දීපන්නේ
කටින් බඩින් යනවා ගුණවෙන්නේ
තවත් ඊට අනුපාන අසන්නේ

13. වදකහ අමු ඉඟුරුත් අරගන්නේ
හරංකහ ද අමුකහ අරගන්නේ
අටත් වතුර එක්කොට සිඳුවන්නේ
ගුලි තුනක් තුන් විට දීපන්නේ

14. කටින් බඩින් යනවාට කියන්නේ
තවත් ඊට අනුපාන අසන්නේ
අලු කෙහෙල් ද වැටකේ බොඩ අරගන්නේ
විලඳත් පොඩිකරලා අරගන්නේ

15. දෙතුන්වරක් එක්කරලා ගන්නේ
කසපැන් දිය නැලි සතරක් ගන්නේ
පෙරකී අවුසද සහ කල තන්නේ
ලිපේ තියා පැසවාලයි ගන්නේ

16. පුස් ඇටමද කරඳ ද ඇට ගන්නේ
කන්සා බිජු නා ඇට අර ගන්නේ
කොට්ට පොලුත් සම්කර අර ගන්නේ
මේ හැම සරියට නිවරද ගන්නේ

17. සමකර මේ හැම එකට කොටන්නේ
උදුනේ ලා තම්බා අරගන්නේ
පැසට දමා මිරිකා ගන්නේ
සුදුලසු නාපතකුත් ගන්නේ

18. ගැරඬි හැවත් මකුලුවනුත් ගන්නේ
මේ කියන දේ පදමට බැදගන්නේ
පළමු තෙලට කලතා අරගන්නේ
ගිනිපිට පැසවාලයි අරගන්නේ

19. ගුලිත් පහක් කුඩුකර අරගන්නේ
පළමු තෙලට කුඩු ගෙන කලතන්නේ
කලඳක් තෙල් විගසට පොවමින්නේ
විගසට තෙල් ගෙන සනිය බඳින්නේ

20. නසන අංජනං ලවා සොඳින්නේ
අභූත යකිනෙගෙ ලෙඩ ගුණවන්නේ
ඉටි උනුකර පන්දම තනමින්නේ
තෙලෙන් තෙමා පන්දම අවුලන්නේ

21. මන්ත්‍ර දැහන සිහි කරපන්නේ
යටිපල්ලේ නිල දෙක පුස්සන්නේ
ඉස මුදුනේ නිල දෙක පුස්සන්නේ
පිටි අල්ලේ නිල දෙක පුස්සන්නේ

22. අභූත යකිනිගෙ ලෙඩ ගුණවෙන්නේ
ලොවුතුරු මුනිරජ දහම් දෙසන්නේ
අගත්ති නං රුසිවරුට යෙදෙන්නේ
නාග මෙ මාලගුලි නිමවන්නේ

සිවාරම් ගුලිය

1. දරදණ්ඩක පන්චගාත තෙල්ලික්කා ගෙන්දගම්නා
මනෝසීල වච්චානා වීර සමගිව එක්කරමිනා
තුත්තන් සහ කරාඹුවෙන් වාසදි ගෙනා
පොන්නරිනාරං සමගින් සීනක්කාරං ගනිමිනා

2. නවසාරං සමගින් ගෙන මුක්කාරමුත් සමගිනා
මෙකී මෙහැම සරියට ගෙන කලං බැගින් කිරා ගෙනා
මෙකී සරක්කුන් එක්කර පෙර ඉසිවරු කී සැටියෙනා
මේ ඔසු සම බරව අරලු බරක් කිරා ඊගෙනා

3. මේ හැම බරට සුද්ද කරපු නෙරුවාල ද සමගින්නේ
කොසඹ ද කණ්ඩි යුසයෙන් අඹරා සතොසිනේ
මුන්ඇට පමණට ගුලිකර පවනේ වේලාගන්නේ
අනුපානය නොවරදුවා දස අට සන්නියට දෙන්නේ

4. ඊටම එම කොළ යුසයෙන් එම තෙල් සමගව දෙන්දා
තෙල් පස්වගය ද එක්කර ගුලිපහකුත් යොදමින්දා
පැසවාගන ඇඟ ඉස බැඳ කනවක්කර නොලසින්දා
සියලු සන්නියට මේ ගුලි තිඹපොතු යුසයෙන් දෙන්දා

5. බඩවක පිටවක කෝල ද අනුමුට්ටු නසයි මෙන්
බාලයන්ගෙ විපරිත ද සන්නි කිපි ඉස වෙවුලුන්
අන්සෙක අත පය නටවා මෙය මෙසේ ඇඟ දාගලුන්
ගොලුත් බිහිරි නිදිමතවී අත්පා දඬු වලු කඩ මෙන්

6. බෙල්ල පන නැතුව ඔලුව නමාවැටෙයි හතර විටම
මෙ සන්නි දුටුවොතින් කොසඹ තෙලෙන් දෙන් ඊටම
මීට ඉඟුරු අබ වදකහ ගම්මිරිසුත් සුදු ලූනුත් හැම
කොල්ලු ද කොහොඹ පොතුත් කන්සා සවන්දන ද මුල් සමගම

7. කසාය කරමින් බීවිට පිත් සන්නිය දුරුවෙන්නේ
සෙම් සන්නිය කිපී ආවිට ඉඟුරු ලූනු සමගින්නේ
දොඩන් ඇඹුල් හිඟුරු පටද යුස මීපැණියෙන් දෙන්නේ
නටන සන්නිය ආවොත් තලා කොලෙන් දිපන්නේ

8. දෙඩවිල්ලට මී පැණියෙන් ඊට කොල්ලු තැම්බු දියෙන්
සන්නි ද පිස්සු විකාරෙට දෙහි ඇඹුලෙන් ඇසළතන්
බඩේ සියලු රුජාව දුටු වදකහ යුස දෙහි ඇඹුලෙන් දිපන්
සුදුලූනුත් ඉඟුරු පෙරුන්කායන් සමගම දෙන්නේ

9. වාත සන්නි කිපී ආවිට ඉඟුරු මිරිස් සුදු ලූත්
පෙරුංකායමුත් සමගින් දුන වාතෙ දුරුකරවත්
පිත් සන්නිය කිපී ආවිට ශවන්දන ද ඉරිවේරිත්
ඉරමුසු උප්පැණි වන්මුතු අරලු නෙල්ලි ද අරගත්

10. පෙලපොත ලෙස නොවරද සරක්කුවෙන් සුද්ද ලෙසින්න
අනුපානය නොවරදවා කී සැටියෙන් රුසිවරු දැන
තුන්දොස කිපී සියලු අයට දුන්නෝතින
සියලු සන්නි දුරුකර දෙන සිවාරම් ගුලිය නමින

සන්නිකාම ගුලිය

1. කලුදුරු සුදුදුරු සමගිනා
කරාඹු අසමොදගමිනා
වැල් මී තිප්පිලි සමගිනා
සාදික්කා සිවන්ගුරිනා

2. කොත්තමල්ලි අති උඩයන් ගනිමින
අබින් පෙරුන්කායන් සුරගන
අරලු නෙල්ලි සමව රැගෙන
එන්සාලින් හිඟුරු රැගෙන

3. මෙහැම බරට සුදුලූනු කිරාගනා
එම බර නිකදලු කිරමින් අරගනා
කොසඹ දලු එ පමණ කිරා ගනා
ලූනු ද තල තෙල් සමකර බදිමිනා

4. තිරස්සවාලු පතුක් මුල් සස්සඳ කරාඹු මුලින්
මඟුල්කරඳ දෙමට මල් ද ඇත් හොඩලත් අල සමගින්
සුදුලූනුත් පලමක්ගෙන වදකලුවා අල සමගින්
කුලුරැත ද මේ හැම සමව නෙරුවාල දදෙකලද ගන්

භූතකාන්ද ගුලිය

1. රසදිය ගන්දක දෙදුරුත් තිප්පිලි මනෝසීල හිරියල් අරලු
සාදිලින්ගම් නැවිබුලු වසාවාසි පුස්කර ඉගිනි ඇටලු
පල්මානික්කන් ගල්මද ගල්නහර නෙල්ලි ඉඟුරු වද කහ අලලු
පෙරුන්කායමුත් කරාඹු මිරිසට අබ ලූනුත් ගෙන සිවන් ගුරුලු

2. මේ හැම සරක්කුත් එකතුව ගනිමින් කලඳ කලඳ අසමොදගමත්
බෙහෙත් බරට දෙබරක්ම කිරාගන සුද්ද කරපු නෙරුවාලත්
කීකිරිදිය යුසයෙන් දින දින තුන් දිනයක්ම අඹරා පදමට ගන්
මිරිස් ඇට පමණට ගුලිකර වේලා අනුපානය දැන දෙන්

3. වම්මුතු රන්වන් අත්තක මුල් ගෙන
සැබෝ සවන්දන කන්සා මුල් විල දින
කුඹුරු ඇට මද ද අමින් ද ඉගුරෙන
තිප්පලි හිංගු ද අරලු ද ලු නෙත

4. කකාරමින් ගුලි දෙක දෙක දෙන්නේ
උන ගිනියන් විපිරිත ගැනවෙන්නේ
සන්නි මුරුත්තාවද නොතිබෙන්නේ
බිලිඳුට දෙන ඖෂදය ඔබින්නේ

5. කොසඹ පොතු ද යුස එ දසඅට සන්නිද
නිතුල් පොතු ද යුස එරිච්චි සන්නිද
රඹුක්බොඩ යුස දොඩන විකාරෙද
පුරමෙට දෙනු සැක නොව එල කිරි සොඳ

6. අබ ද ඉඟුරු තිප්පිලි සුදු ලුනු ද
වදකහ හිංගු ද කකාල මෙ දිය ද
ශක නොව දුරුවෙයි පිට වක සන්නි ද
වමනෙට දෙනු සැක නොව දෙසි ඇඹුලු ද

7. පාවට්ටා කොළ යුස මැඩ ගන්නේ
මිරිස් ඇට බැදල කුඩුකර ගන්නේ
සිද්ධි ඉඟුරුත් ලුනුත් අරගන්නේ
සෙලෙස්මාව ඇර යෙයි දැන ගන්නේ

8. වැදූ අයගෙ සැම දහ අට සන්නිද
මේ අනුපානෙන් මයි දෙනු නිවරද
කොත්තමොල්ලි තිප්පිලි ගෙන ඉඟුරුද
කකාරමින් දෙනු දහ අට සන්නිද

9. තුන්දොස් කිපුනාවත් සැක නොවනා
කරවිල නික කහ ඉඟුරු ද සහමුලිනා
අටි නෙක සිදුවා පෙරමින් රැගෙනා
මී මුසුකොට දෙනු තුන්දොස් ඇඳිනා

10. පුෂ්ප හඳුන් වැල් මී ද සැවන්දන
කලඳ කලඳ කිරමින් අරැගෙන
රඹුක්බොඩ ද උප්පැණි සමකරගන
සැක නොව දුන්නොත් බිලිඳුන් බිහි වෙන

11. බුලත් යුස ද දෙහි ඇඹුල් රැගෙනා
ඇසලන විකාර ගැන කරවමිනා
තුඹ කොළ යුසයෙන් නස්නය කරනා
ඉසේ රුජා සන්නිය ගුන කරනා

12. නික කොසඹ ද කඹුරු ද කොළ ගන්නේ
තෙරපා කඩපිම්මේ තම්බන්නේ
මිරිකා ගුලි සමකොට දීපන්නේ
බඩේ රුජා කැක්කුන් ගුන වෙන්නේ

13. ඉඟුරු මිරිස් අබ පෙරුන් ද කායන්
අබින් කුඹුරු මද සුදුලුනු ද සමගින
චූර්ණ කර උනු දිය සමගිනවදෙන
බඩවක සන්නිය සැක නොව දුරුවෙන

14. කරල්සැබෝ සහමුලයෙන් අරගන
කකාරමින් දෙනු පිත් සන්නිය දැන
බුලත් මිරිස් මුල් කකාල දියෙන
ගොලුත් බිහිරි සන්නිය දුරුවෙයි දෙන

15. කුප්පමේනිය සහ මුලයෙන් අරගෙන
හිඟුරුපට ද කොත්තමොල්ලි කසායෙන
මී මුසුකොට තලතෙල් සමකොට දෙන
සෙලෙස්මාව සන්නිය ගුනවෙයි දැන

16. තොටිල්ලපොතු යුස ගෙනමයි දෙන්නේ
බඩේ රුජා කැක්කුන් ගුන වෙන්නේ
හපුපොතු මීපැණි සමකර දෙන්නේ
ඇවිලිල්ලට දෙන සැටි දැන ගන්නේ

17. පස්තෙල් එක්කර ගුලි පස යොදවා
කබලේ ලා ගනු පැසවා ගෑවා
එඬරු කොළත් පන්දුව කර බඳවා
තවපු තැන තිල දනී රුසිවරු කීවා

18. කුප්පමේනියා කොළ යුසයෙන් දෙන්නේ
වදකහ තනකිරි සමඟින් දෙන්නේ
සිද්ධි ඉඟුරුත් තනකිරි සමඟින් දෙන්නේ
බිලිඳුට දෙන ඖෂධය ඔබින්නේ

19. දෙසි ගැට පාවට්ටා කොළ සරියේ
හරන්කහ සහ කොටමින් සරියේ
දියකර ගුලි දිපන් පිම්යේ
බඩේරුජා ගුණ වෙයි මෙ ශරියේ

20. ඉඟුරු මිරිස් හිංගුත් සුදු ලුනෙන
දස අට සන්නිය දුරුවෙයි විගසින
නෙල්ලි ද කන්සා විලඳත් ඉඟුරෙන
කකාරමින් වෙවුලු සන්නිය දැන

21. කුඹුරු කදුරු කුඩු මිරිස ද ගන්නේ
මිරිස් බැබිල මුල් සමකොට ගන්නේ
කකාරමින් මී මුසුකොට දෙන්නේ
සැම සන්නියට ම ඔබී බොලන්නේ

22. මදුරු කොළත් ඉඟුරුත් ලුනුත් ගෙන
තබමින් කඩපිම්මේ තම්බා ගෙන
මිරිකාගෙන ගුලි සමකරලා දෙන
සැම සන්නියට ම දිපන් ගුණ වෙන

23. කයට වෙවුලන් නිබඳ කරේයා
අමුකහ දෙසිඹුල් සමග කරායා
දෙක දෙක ගුලි දෙරුවක් මේ සේයා
පිත් විකාරයට දෙණ්ඩ ඔබීයා

24. දුරුදෙක තිප්පිලි සිද්ධි ඉඟුරුත් ගෙන
වදකහ ලුනුත් සමගව ගනිමින
කකාරමින් ගුලි දීපන් දින දින
සන්නි නසයි දැනගන් මෙලෙ සිත

25. ලුනුත් අබ මිරිසුත් වදකහලු
සිද්ධි ඉඟුරුත් අරලුත් නික දලු
පෙරුන්කායමුත් තිප්පිලි ගෙනලු
අබ යකිනාරන් කොළ සියලු

26. එම යුස මීපැණි සමඟින් දෙන්නේ
වැදූ අයගෙ සන්නිය නොතිබෙන්නේ
කොසඹ කොළත් මීපැණි ගෙන දෙන්නේ
වැදූ අයගෙ සන්නියට ඔබින්නේ

27. යකිනාරන් කොළ යුස මීපැණියේ
ගුලි දියකරමින් දීපන් පිරියේ
කොල්ලන් කොළ සහ ගත් මීපැණියේ
උණ නැතිවෙයි දීපන් මෙ ශරියේ

28. තලාකොළ යුසයෙන් දීපන්නේ
මදුරුකොළ යුසයෙන් දීපන්නේ
ඇල්කරවිල නිකකොළ ඇරගන්නේ
ඉඟුරුත් මීපැණි සමගව දෙන්නේ

29. උනකොළ යුස මීපැණියෙන් දෙන්නේ
උනකොළ ගොබ දවමින් අලුකර දෙන්නේ
උනු පැන් මධු සහ එක්කර ගන්නේ
උනට දෙන්ඩ අනුපාන ඔබින්නේ

30. කොත්තමොල්ලි සිද්ධි ඉඟුරුත් අරගෙන
වැල්මී සමගින් කකාරමින් දෙන
උනත් අරුචිය වමනෙට ඔද දැන
ගුණත් නොවන උණ ගුණවෙයි සැනෙකින

31. මුරුවට තම්බා යුස ගන් මාරූ
දොඩන් ඇඹුල් පැගිරින් එහි සීරූ
පල්මානික්කන් එක්කර සීරූ
සෙම කැපුමට විදුරකි මෙ සිරූ

32. වරා කොළත් තම්බා යුස අරගෙන
උස්මුරුත්තාවට දීපත් ගුනන
මිරිස් කොළත් මීපැණි අරගන
උස්මුරුත්තාවට දීපත් ගුනවෙන

33. පොල්කුඩු කොළ පොල් එක්ක කොටාගෙන
කඩපිම්බෙන් තම්බා මිරිකා ගෙන
මාන්දමුත් උන ගිනියන් නොතිබෙන
බිලිඳුට දෙන ඖෂධයකි දැනගන

34. මානෙල් මල් පිච්ච අරගන්නේ
නෙලුම්මලුත් කපු මල් අරගන්නේ
කතුරු මුරුංගා වදමල් ගන්නේ
නාමල්රේනුත් වැඩිකර ගන්නේ

35. ඉරමුසු පාවට්ටා මුල් ගන්නේ
දිය තුන් පත එකකට සිඳුවන්නේ
තනකිරි සීනිත් සමකොට දෙන්නේ
බිලිදුට ගිනියන් දුටුවිට දෙන්නේ

36. ඉරමුසු වම්මුතු සවන්දනත් ගෙන
බැබිලත් එලකටරොලු මුල් අරගෙන
දිය සතරක් එක්කොට සිඳුවා ගෙන
තනකිරි සඳුනුත් එකතුව අරගන

37. රසකිඳ ඔලිඳය යුස අරගන්නේ
පුෂ්ප හඳුන් ඉඟිනි ද ඇට ගන්නේ
තනකිරි උප්පැණි එක්කර ගන්නේ
දීපත් ගිනියන් ලෙඩ නොනි වෙන්නේ

38. එල ඔලිඳ මුල් එල මාන්තඹුරු
නෙල්ලි වැල්මී සමඟ කැකෑරු
ගිනියන් සියොලඟ ධානගත නපුරු
දුන්නෙන් දුරුවෙයි සියොලඟ නපුරු

39. සීනි දලුක්මල් වේලා යුස ගෙන
එඬරු තෙලුත් එක පමණට ඇරගෙන
උදලු තැටිල්ලේ ලා පැසවා ගෙන
බුබුලු නැගෙන වෙලාවට ඇරගෙන

40. විලුඹට ගනිමින් දෙපතුල් මැදේය
තුන් ඇට හන්දිය දෙකන මුලේය
නිල දැන ගනු උකුනු වලේය
හැම අනුමුට්ටු එයින් ඇරේය

41. මැන ලු තෙල්වල මුදුන තවාය
ගැකල අල්ලේ දෙකොන තවාය
යටිපතුලේ සලකුනෙ තවාය
ගැන ගැන අවුසද නොකර අරීය

42. බුතකාන්දන් ප්‍රමේස්වර ගුලියේ
බින කරන සන්නියට ඔබීයේ
විකාර ලෙඩ යෙයි ඇරදුර ලායේ
රුසිවරු පැවසුව ගුලිය තමායේ

ජලසන්නි කපාල ගුලිය

1. රස දනා වි බින් ජාති වරලා
විස හැර ගන් ලින්ගන් හරිතාලා
මේ හැම එම යුසයෙන් ගටාලා
නැවත කිකිලි බිජුවට අසුරාලා

2. හරිමින් රතු මද ගෙන සුදු   මදයා
තනමින් කෝවේ ලෙස මැටි   බැඳයා
තබමින් මේ මද බිජුව   තියායා
තනමින් සිදගත් ඇට සුදු   මදයා

3. පමණකි කලු උනකල මසු   රැගෙන
තෙදිනක් අඹරා නාගර   යුසිනා
පමණක් සිනිඳුව ඕලු ඇට   පමනා
ලකුනන් පල වාතෙට නිඹ   තෙලිනා

4. එන්නෙත් කඩ නැවම පින්   වමනේ
දෙන්නෙත් මහ ඔසු අදි මදි   රමිනේ
දෙන්නෙත් ඊටම සවිඳ   ලුනිනේ
දෙන්නේ ශක නොව දෙනු තල   තෙලිනේ

5. යන කල බඩිනුත් අඹ පොතු   අමිනේ
ගෙන රත්මල පොතු දිවුලුත්   කටිනේ
දුනමැලි නොව තම්බා තල   තෙලිනේ
පන නල යන තුමුවත් නවතයි   වමනේ

6. පොලුත් හකුරු දෙස්සට   පටවාලා
ගුලිත් පහක් මැදට   දමාලා
නෙල්ලිත් කලුව යනකල්   තම්බාලා
මැලිත් නොවී දීපන්   මිරිකාලා

7. එන්නා ගිනි ජල උප්පැණි   තලතෙල
ගෙන්නා ඔලිඳය උඳුපියලිය   කොළ
දුන්නා කසපැන් එලකරි මුසු   කළ
ඇන්නා වෙයි කියින් වෙයි ගිනි   පල

8. එන කල උඩින් පපුවට   බඩවැල
තැන තැන ඇඟ මස් නටමින්   සීතල
ගෙන සොඳ කරඳ ද කුරුඳු කුඹුරු   මුල
ගෙන ලුනු නොවරදවා මිරිස්   මැල

9. කොටා බෙහෙත් සිනිඳුව   කරුණා
ගටා එඬරු කොසඹ ද තල   තෙලෙනා
කුමාර ගිනි පිට ලා   තම්බමිනා
ගටාපු තෙල් මිරිකා ගුලි   දෙමිනා

10. විකාර කරවානං දොඩවා   නත්
කකා එදත් මිටි විකාර   කෙරේනත්
යකා වැනසු මිරිකුලු මහ   ඔසුවෙන්
කකාරමින් නිඹතෙල් මුසු කර   දෙන්

11. දෙහි දොඩං නාරං කොළ   ගන්නේ
යකිනාරං කොළ මල්   අරගන්නේ
බාවා කොළ පොතු කොල පොතු සමකර   ගන්නේ
දෙහි ගැට දොඩමුත් එකට   කොටන්නේ

12. මිරිකාලා යුස සමකර   අරගන්නේ
තෙල් පස් වගයක් එක්   කරගන්නේ
උදලු තැටිල්ලේලා පැසවා   ගන්නේ
පැසවාලා ගුලි ගෙන   දීපන්නේ

13. කලු උක් ලීයක් මැද   සාරාගෙන
පහක් ලවා ගුලි පියන වසා   ගෙන
උණු අලුවෙන් තම්බා   මිරිකාගෙන
දීපන් ගිනියම් පිපාස   ගුණවෙයි

14. කොසඹ මුලුත් සිනිඳුව   අඹරාගනා
ගටා එඬරු කොසඹ ද තල   තෙලිනා
පුටාර ගිනිපිට ලා   තම්බමිනා
ගටාපු තෙල් මිරිකා ගුලි   දෙමිනා

15. ඉඳි බොඩ එම මුල් ඉඟුරුද   කපුරු
තනකිරි උප්පැණි අරගෙන   මිතුරු
දීපන් කරතොත් වමතේ   සිඳුරු
මෙලෙසින් ගුනවෙයි කිවුවා   ඉසිවරු

16. කොට්ටන් වැල්මී සීනී සුවඳහොට
දොඩම්තලා තබමින් ගිනිපිට
මිරිකා ගනිමින් යුස ගෙන කොට
දීපන් ගුණවෙයි වමනේ අත්පිට

17. කවෙලුන්තුරිසි ද කුරුඳු ද ඇට ගෙන
මිරිස් ඇට ද සහ කන්සා ඇට ගෙන
මේවා අඹරා දෙස්සක ලා ගෙන
ගිනිපිට ලා තම්බා මිරිකා ගෙන

18. ගිතෙලුත් තලතෙල් කපුරු ද තෙලිනා
තනකිරි උප්පැනි නිඹතෙල් රැගෙනා
දීපන් සක නොව වමනේ නසනා
ගුණවෙයි රුසිවරු බස බොරු නොවනා

19. වැරයක් වමනය ආවොත් නොම්බා
පලයක් කරවිල විලඳ ද එතුම්බා
නා කොසඹ ද ඇට සියයක් ගත් තම්බා
පැයක් අඹරා එහිලා තම්බා

20. මිරිකා සීනිත් උප්පැණි සමකර
මිරිසට පහ කුත් බඳ එහි කුඩුකර
දූන්නොත් පැයකින් ගුණ කරවයි තිර
නූනොත් ගුණ නව අහපන් කීපෙර

21. අබිනුත් ගල්මඳ තුරිසි ද ගන්නේ
කෙලිඳත් කොට්ටන් යවකාර ද ගන්නේ
දෙදුරුත් සමකර අමරා ගන්නේ
යහපත් ලෙස මීයෙන් දීපන්

22. කටින් බඩින් යන ලෙඩටයි දෙන්නේ
දුනුකේබොඩ මීපැණියෙන් දෙන්නේ
වමනේ ගුණ වෙයි දැන දීපන්නේ
බඩිනුත් යනවා දුටුවෝ තින්නේ

23. කැගා බිම පෙරලී අඬාතත්
කටකෙල ගලගා ඇසලාපත්
අත දික් කර ඇඟකටලානත්
නස්න යන්තරයෙන් නස්නං කරපත්

24. බඩ බැන නැගී එන සන්නිය අහපත්
ගුන කරවන්නට බැරි බව අහපත්
පවුපින් ඇරියත් හනිකට දීපත්
බිය නොව රුසිවරු කිවුවා අහපත්

25. කටින් බඩින් යන ලෙඩටයි දෙන්නේ
දූන්නොත් ගුණවෙනවා දැන ගන්නේ
බොරු නොව දැනගත විගසට දෙන්නේ
ගුණකරවයි විදුලිය විල සිත්නේ

26. උලුවා බීවා දුම්මල ද ගන්නේ
දිවුල්ලාටු සස්සා මුල් ගන්නේ
කබලෙන් රත්කර කුඩු කරපන්නේ
කුඩුත් යොදා හනිකට දීපන්නේ

27. නැරම වමනේ බසිනුන් යේතත්
හීන් තඹල කොළ පොතුගෙන දීපත්
අලුවතුමුව සමගවම කොටාපත්
මිරිකා ගුලි දෙක යොදා පොවාපත්

28. ගනිමින් සුදු පියුමක් ගෙන තුළයා
තුරිස ද තුක්කත් අබිදුන් ගෙන්යා
එක්කර අඹරා එහි තුළ මැදයා
තම්බා දෙනු අතලුය මැදයා

29. මෙතෙක් මේ ඖෂදධ නොකියත් සතහට
ඇතෙක් වටින ඖෂධයකි මෙමට
කොතෙක් විකාර කෙරුවත් ජල වාතෙට
එතෙක් කෙරෙයි ජල සන්නි කපාලෙට

ජීවනන්ද ගුලිය

1. පස්කුලු බඩු පෙරුංකායං සමගින
ත්‍රිපාල තිප්පිලි කොත්තමල්ලි ගෙන
සාදික්කා වසාවාසි සහිඳ ගෙන
මෙකී ඖෂධ සමභාගව ගෙන

2. එරබදු කොළ යුස ඉඟුරු ද යුස යෙසා
අඹරා මෙලෙසට සතියක් මෙලෙසා
මිරිස් ඇට පමණට ගුලිකර නොලෙසා
ජීවනන්ද ගුලියේ නම පවසා

3. එලකිරි උප්පැණි තැඹිලි ද කසපැන් ඉගුරු මිරිස් සුදුලූනු ගෙනා
කලුදුරු සුදුදුරු කරාඹු තිප්පිලි සාදික්කා හිගුරු රැගෙනා
මෙකී ඖසධ කසාය යොදමින් බාගයක් දැවූ කලට දැනා
මෙකී කසායට ගුලිත් යොදාලා දීපන් දසඅටකෝල දැන

4. බාලයින්ගේ සෙම් විකාරකරවා උන ගිනියන් තද කරවානත්
දෙ අත් කකුල් සීතල කරවාලා නිබඳ වියරු බස් දොඩවානත්
ඉඟුරු මිරිස් සුදු ලූනු මුරුංගා නික අබ කොසඹ ද ගනිමින්නේ
මෙකී කසායට ගුලිත් යොදාලා මීපැණි වක්කර පොවමින්නේ

5. වමනේ බඩිනුත් ජලබින්දු උනන්නේ
හිංගුත් උප්පැනි වැල්මී ගන්නේ
රසකිඳ වන්ඇපලද මුල් අරගන්නේ
කකාරමින් ගුලි සමකොට දෙන්නේ

6. වැදූ අයගේ උණ ගිනියන් තදින්නේ
වංමුතු ඉරිවේරිය මුල් ගන්නේ
මෙකී ඉස්ම අට පතකුත් ගන්නේ
සිඳුවා පතකට ගුලි යොදමින්නේ

7. වන්මුතු ඉරිවේරිය ඉරමුසුත් පාවට්ටා අබිං තිබ්බ යෙනා
මේකී අවුසද සමව කිරාගෙන තිප්පිලි චූර්ණයෙන
ලය ඇඳුම ද කැසිකෝල විකාර ද ගිනියන් තදවී දුටුවිට
මෙකී කසායට ගුලියොදාලා දීපන් දුරුවෙයි විගසකින

8. කන් කැක්කුන් උණ ගිනියන් ද තදවී උගුර ඉදිම සෙම් වේලන්නේ
මුබද ඇද වී බස ගොළුකරවා කරවානත් බිම අතගා බිම පෙරලේනත්
මෙකී ලෙඩට සැක නොව විමසා ගෙන මධුතිජාති ද පලං ගන්නේ
මේකී අවුසඳ සමව කකාරා ගුලිත් යොදාලා දෙනු සොඳිනේ

9. රත්පිත් වාතේ ගිනියන් තද වී බඩින් කහල ලේ බින්දන්නේ
වන්මුතු බිත්තල් ඉරිවේරිය මුල් බෙලිමුල් වතු පැඟිරිඳ ගන්නේ
මේකී කසායට එලකිරි වක්කර කකාරමින් බා නිවා ගන්නේ
මේකී කසායට ගුලිත් යොදාගෙන දීපන් දුරුවෙයි විගසින්නේ

10. ලමැද්ද අඩිස්සිව වේලවමින් උණගිනියන් තදකරවානත්
ඉඟුරුත් තෙර ඔසු වදකහ පැපිලිය වම්මුතු රසකිඳ මුල්ගනිමින්
මෙකී මේ අවුසද සමවකකාරා ගුලිත් දියව පානය කරවූනත්
මේකී සියලු ලෙඩ නො රඳ පලයෙහි රිවිදුටුවා පිනිබිඳු විලසින්

11 බාලයින්ගේ සෙම් විකාර කරවා උණ ගිනියන් තද කරවානත්
දෙයත් කකුල් සීතල කරවාලා නිබඳ වියරු බස් දොඩවානත්
ඉඟුරු මිරිස් සුඳුළූනු මුරුංගා නික අබ කොහොඹද ගනිමින්
මේකී කසායට ගුලියක් යොදලා පැණි වක්කර පොවමින්.

සෞඛ්‍ය හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද දේශීය ගුලි කල්ක සාරය කෘතියේ ගුලි කල්ක වට්ටෝරු 127ක් අන්තර්ගත වෙයි. ඒ තුළ ඉහත ඇති වට්ටෝරුවන් ජලසන්නිකපාල ගුලිය හා ජීවානන්ද ගුලිය තිබෙයි. ඒවා සහ මෙහි ඇති එම වට්ටෝරු අතර සම විෂමතා පැනෙයි. සෙසු ගුලි වට්ටෝරු කීහිපයක් එහි නැත.

අමරසිරි පොන්නම්පෙරුම මහතා සිය ආචාර්ය උපාධිය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද වටිකා ප්‍රකරණය හෙවත් ගුලිකල්ක පොත ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ප්‍රකාශිතය (2004). එහි ගුලිකල්ක වට්ටෝරු172ක් ඇත. ඒ අතර මෙහි දක්වන ලද ගුලි අතුරින් මාත්තුපහ ගුලිය හා ජලසන්නිකපාල ගුලිය පමණක් අන්තර්ගත වෙයි. ඉහත ඇති සෙසු ගුලි කල්ක වට්ටෝරු එහි ද නැත. මුද්‍රණද්වාරයෙන් පළ නොවූ තව ද ගුලි කල්ක ඖෂධ වට්ටෝරු තිබිය හැකි ය. මේවා සොයා බලා අනුලේඛනය කිරීමෙන් අනතුරුව ප්‍රකාෂයට පත්කිරීම වැදගත්

16 OCT 2017

57478

080
SAS